

En agtet Sletdaler

1 Krone; Hede 82

Det Danske møntvæsen hvilede før indførelsen af guldmønt-foden ved loven af 1873 på sølvet som værdimåler. Det var et metal, der var lettere at fremskaffe i tilstrækkelig mængde end guld, og det havde også førhen en højere værdi. I middelalderen skulle der kun 8 gange så meget sølv til for at opveje en lige så stor værdi i guld, men da Amerika var blevet opdaget og de rige miner i Mexico og Sydamerika var sat i drift, forringedes sølvets værdi.

Omsætningen kunne dog let opsuge store mængder af det efterspurgte metal, så resultatet blev kun en mild inflation til gavn for alle, der producerede og så deres frembringelser stige i pris. Under Chr. IV oplevede Norge et tilsvarende eventyr, da man fandt sølv ved Kongsberg, hvor der blev oprettet et bjergværk, hvis overskud var en velkommen indtægt for statskassen, der også dengang var slunken.

Mens daleren på en ubetydelighed nær stadig indeholdt den samme mængde sølv som ved sin begyndelse, blev den danske marks indhold af ædelt metal stadig forringet, indtil der på Chr. IV's tid måtte seks mark til for at opveje en daler, men herved blev man stående, så længe den gamle møntregning var i kraft.

Udmøntningen af de fuldvægtige dalere skete dog langtfra i det omfang, der krævedes, og forretningsverdenen måtte hjælpe sig med de mindre mønter, til hvilke der måtte betales en opgæld, for at deres pålydende værdi kunne svare til metal-indholdet.

I det 17. århundrede blev udmøntningen af sletdalere almindelig. Herved må forstås "slagte dalere", der i modsætning til den rigtige daler kun

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen

Jørgensby 14

6310 Broager

jensmadsen@moneta.dk

Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær

Kærmindevej 17

6400 Sønderborg.

Tlf.: 74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af

H. C. Deelee

Genner Bygade 29

6230 Røde Kro

Telefon 74 66 49 50

hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 110 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

havde 4 marks værdi, og man mener, at denne mønt har fået dalerens navn, fordi de 4 mark, den indeholdt, var den værdi daleren havde, da Chr. IV besteg tronen.

Den ovenfor gengivne sletdaler fra 1686 er udmøntet i Kongsberg. På våbenskjoldet bærer den norske løve med hellebarden for at fremhæve herkomsten, men den har ikke været beregnet til kun at cirkulere i Norge. I foreningstiden havde Danmark og Norge fælles mønt, og det er den for begge kongeriger fælles elefantorden, der hænger under våbenskjoldet. Møntens forside bærer Chr. V's spejlmonogram og har til omskrift hans valgsprog: »pietate et justitia« (med fromhed og retfærdighed). Sletdalerne var en mønttype af stor anseelse, og der udmøntedes under Chr. V store mængder af dem.

24 skilling Hede 35

I det følgende århundrede var det derimod rigsorten (24 skilling) efter kurantfod der blev den almindelige mønt, og som kom til at stå i samme agtelse.

H. S.

Ovenstående artikel er et udklip fra en avis fra 1964, desværre kan jeg ikke se fra hvilken. Underskriften H. S. er jeg derimod ret sikker på står for Harald Salomon, Den Kongelige Mønts medaillør til 1. juni 1968. Billederne må derimod stå for egen regning.
Verner Meier.

Bragt i bladet år 2000

Medlemssalg nr. 464

tirsdag den 13. marts 2018

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Åbenrå 50 pf. Si. 2A	0	40	
2	38	DK Christiansfeld 50 pf. Si. 62	0	10	
3	38	DK Sønderborg 50 pf. Si. 96B	0	20	
4	38	D Flensborg Sønderborg Dampskibs- selskab 10 pf.	0	45	
5	38	DK Tønder 1 mark Si. 107A	0	20	
6	67	D notgeld Arnsberg 50 pf, 1 , 2 m 15.12.21 DN42.2	0	15	
7	67	D notgeld Bolkenhain 25, 50, 75 pf 1 , 1½, 2 m 1922	0	25	
8	67	D notgeld Finsterwalde 25, 50 . 75 pf 07.21 DN362.1	0	15	
9	67	D notgeld Quern 3 x 25 pf 30.9.21 DN1091.2	0	15	
10	67	D notgeld Suhl 4 x 50 pf DN1303.3	0	15	
11	67	D notgeld Swinemunde 25, 50, 75 pf 1 m 1922 DN1306.1	0	15	
12	67	D Schalkau 6x50 pf DN1171.1	0	25	
13	67	Suhl 1922 4 x30 pf DN1303.2	0	15	
14	67	D Berlin 20 x 50 pf DN92.1	1+	75	
15	67	D Oldenburg 1921 6x50 pf DN1017-1	0	20	
16	67	D Glauschau 6 x 50 pf 01.05.21 DN436- 1	0	15	
17	67	D Lautenthal 4 x 50 pf 30.10.21 DN778- 2 (mange brune pletter)	0	10	
18	67	D 9 forsk. Notgeld	1-0	30	
19	67	D 9 forsk notgeld	0	45	
20	67	D 10 forsk notgeld	0	40	
21	67	D 11 forsk notgeld	0	50	
22	67	D 8 forsk notgeld	0	40	
23	67	D 9 forsk notgeld	0	40	
24	67	D Zerbst 25, 6 x 50, 100 pf 01.07.21 DN 1469.2 0 50	0	25	
25	67	D 9 forsk notgeld	0	40	

26	67	D 10 forsk. Notgeld	lot	20	
27	67	D 10 forsk. Notgeld	lot	20	
		Mønter			
28	102	Sieg Møntkatalog Norden 2012	pæn	hb	
29	38	DK 1 skilling 2.1-H 15 A 1812	01	45	
30	38	DK 2 rigsbankskilling 19-H 34 1836	1-1+	65	
31	38	DK ½ rigsbankskilling 15-H 38 1838	1-1+	25	
32	38	DK 5 øre 1882	1+	150	
33	38	DK 10 øre 1959	1+	145	
34	38	DK 2 øre 1926	1+	175	
35	38	SL.Holsten 1 Dreiling 1850	1+	65	
36	38	Norge 50 øre 1914	1+	50	
37	38	Norge 1 krone 1897	1-1+	125	
38	38	Norge 1 krone 1917	1+	125	
39	38	Norge 10 krone 100 års Grundlovsjub. 1964	01	45	
40	38	Sverige 2 krone 1940	01	45	
41	38	Sverige 5 krone Jubilæum 1966	0	45	
42	38	D 1 Reichsmark 1936	1+	20	
43	38	D 20 pfennig 1888D	1+	20	
44	38	D 2 mark 1951F	1+	20	
45	38	D 2 mark 1951J	1+	20	
46	86	DK F3 2 mark 1666 H107A 	1+	1350	
47	86	DK F4 8 sk 1701 H42 	1++	220	
48	86	DK F4 8 sk 1703 H42 	1(+)	300	
49	86	DK F4 2 sk 1715 Glücks H59 	01	320	
50	86	DK F4 12 sk 1716 Rendsb H62 	1+	260	
51	86	DK F4 12 sk 1721 H49 	1+	210	
52	86	DK F4 8 sk 1729 H54 	1++	470	
53	86	DK F4 4 sk 1730 H52 	1+	200	
54	86	DK C7 speciedaler 1795 H13A 	1+	2650	
55	86	DK tin medalje guldbryllup 1842-1892 bergsøe 1301 	1+	175	
56	36	D 1 mark 1875 E?, 1882A, 1887A, 1906F DK 1875	lot	hb	
57	106	Tøjmærke formet som skjold, sølvplet, skønvirke ranker på kanten, HL indpræget	lot	hb	
58	106	Pose med mønter ca 123 g	lot	hb	
59	106	Sverige mønter ca 98 g	lot	hb	
60	106	D 17 mønter	lot	hb	

61	106	DK mønter ca 375 g incl 10 kr 1979, 1985, 1986 jub	lot	hb	
62	106	3 læderpunge, 1 x læder cigaret etui, lille oval æske	lot	hb	
63	7	DK 1 øre C10 32 stk incl 1917 med taperester	lot	hb	
64	7	DK 2 øre C10 32 stk incl 1913, 1917, 2 x1919bz, 1926 med taperester	lot	hb	
65	7	DK 5 øre C10 25 stk incl med taperester	lot	hb	
66	7	DK 5 øre 1913 med taperester	1(+)	hb	
67	7	DK 5 øre 1919 jern med taperester	1	hb	
68	7	DK 5 øre 1923 med taperester	1(+)	hb	
69	7	DK F9 1 øre 24 stk, 2 øre 25 stk, 5 øre 27 stk	lot	hb	
70	7	DK F9 10 øre 26 stk incl 1959(kva. 1)	lot	hb	
71	7	DK F9 25 øre 27 stk	lot	hb	
72	7	DK F9 1 kr 24 stk	lot	hb	
73	7	DK F9 2 kr 12 stk incl 1959	lot	hb	
74	7	DK F9 5 kr 13 stk	lot	hb	
75	7	DK kasse med mønter ca 7,5 kg	lot	hb	
76	7	DK C10 Kasse med kobber mønter med hul, mere end 10 kg	lot	hb	
77	7	DK C10 Kasse med kobber mønter med hul, mere end 10 kg	lot	hb	
78	7	Kasse med mønter, mere end 10 kg	lot	hb	
79	7	Kasse med mønter, mere end 10 kg	lot	hb	
80	7	Kasse med mønter, mere end 10 kg	lot	hb	
81	9	Østrig 25 shilling 1959 jub	0	10	
82	9	Norge 10 kr 1964 jub Eidsvoll	0	35	
83	9	Østrig medalje W.A. Mozart 1756-1931 sølv 19,6 g	0	20	
84	9	Schweitz 5 franc 1936 jub	01	20	
85	9	Indonesien 2000 rupiah 1974 tiger KM39 sølv 25,6 g 50%	0	20	
86	9	Indonesien 2000 rupiah 1974 tiger KM39A sølv 28,2 g 92,5%	0	40	
87	9	Indonesien 5000 rupiah 1974 Orangutan KM40 sølv 32,0 g 50%	0	20	
88	9	Indonesien 5000 rupiah 1974 Orangutan KM40A sølv 35,0 g 92,5%	0	45	
89	9	Schweitz 5 fr 1939	01	25	

90	9	Schweitz 5 fr 1941 jub 1291-1941	0	100	
91	9	Schweitz 5 fr 1944 jub St. Jacob	0	125	
92	9	Norge 10 kr 1964 jub Eidsvoll	0	35	
93	9	Italien 500 lire KM98 sølv 11 g 83,5 %	1	10	
94	9	Island 2 øre 1931	1+	10	
95	9	Island 25 øre 1942 irret, 1951	1-1+	5	
96	9	Island 1 kr 1940 Si22.2 , 5 x 1946	1-1+	5	
97	9	Island 2 kr 1940 Si36, 3 x 1946	1-1+	5	
98	9	Island 10 kr 1971, 1973	1+	5	
99	9	DK 1 sk 1812 S2.1 H15A	1+	10	
100	9	DK 1 sk 1812 korr	1	5	
101		DK Medalje Grønland 1973	0	40	
102		DK Medalje Grønland 1983	0	40	
103		DK Medalje Færøerne 1974	0	40	
104		DK Medalje Færøerne 1979	0	40	
105		DK Medalje Norge 1976	0	40	
106		DK banksæt 1973	0	7	
107		DK banksæt 1981	0	17	
108		DK banksæt 1987	0	17	
109		DK banksæt 1972	0	7	
110		DK banksæt 1983	0	17	
111		DK banksæt 1986	0	17	
112		DK 1 kr F9 & M2 21 stk	lot	hb	
113		DK Rester fra 5 banksæt	lot	hb	
		Sedler			
114		Østrig 10 forsk. Notgeld	lot	10	
115		Østrig 10 forsk. Notgeld	0	25	
116		Østrig 10 forsk. Notgeld	0	25	
117	-	Østrig 10 forsk. Notgeld	0	25	
118	-	Østrig 10 forsk. Notgeld	0	25	
119	-	D Eisleben 20 m 31.05.19	0	10	
120	-	D Penig 1 m 06.02.22	0	30	
121	-	D Oelde 5 m 01.07.21	0	10	
122	-	D Mosbach 10 m 15.11.18	0	10	
123	-	D Santomischel 0.5, 1, 2 mark 01.08.14	01	50	
124	-	D Schopfheim 100 m 12.10.22	1	20	
125	-	D Hoerde 5000 m ” Phoenix AG für Bergbau und Hüttenbetrieb” 20.02.23 overtryk ”1.000.000 m”	1	20	

 : se billede på www.nfns.dk

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 9. januar 2018

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	25	22	78	43		64	95	85		106	860
2	900	23		44	25	65	45	86	100	107	56
3	150	24		45	32	66		87		108	350
4	20	25	10	46	25	67	40	88	105	109	100
5	175	26		47	40	68		89		110	
6	45	27	60	48		69		90		111	164
7	95	28	28	49	75	70		91		112	
8	30	29		50		71		92	48	113	70
9		30		51	150	72		93	10	114	150
10		31		52	75	73		94		115	120
11	10	32	12	53	150	74		95		116	300
12	60	33		54		75	46	96		117	300
13	25	34		55	230	76	48	97		118	100
14	20	35		56	25	77	52	98		119	170
15		36	20	57		78	30	99	39	120	165
16		37	25	58		79		100	10	121	
17		38	30	59	88	80	20	101	26	122	
18	25	39	46	60	92	81		102	10	123	10
19	20	40	50	61		82		103	15	124	5
20		41		62		83		104	56	125	5
21		42		63		84	34	105	32	©	

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 13. marts 2018 kl. 19.30** i NygadeHuset i Aabenraa.

Da foreningens beholdning af kommission sedler og mønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter og sedler til salg.